رویش روان شناسی، سال۱۲، شماره۱۰، شماره پیاپی ۹۱، دی ۱۴۰۲
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),12(10), 2024

نقش میانجی همدلی در رابطه سبک‌های دلبستگی و علائم شخصیت خودشیفته در دانشجویان

The mediating role of empathy in the relationship between attachment styles and narcissistic personality symptoms in Students of university

تورج هاشمی (نویسنده مسئول)
استاد گروه روان شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان-شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.
منصور بیرامی
استاد گروه روان شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان-شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.
الهام نوذری
دانشجوی دکتری روان-شناسی عمومی، دانشکده علوم تربیتی و روان-شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

Touraj Hashemi*
Professor, Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.
Tourajhashemi@yahoo.com
Mansour Bayrami
Professor, Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.
Elham Nozari
PhD student in General Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی نقش میانجی همدلی در رابطه سبک‌های دلبستگی و علائم شخصیت خودشیفته در دانشجویان بود. جامعه آماری را تمامی دانشجویان ۲۰ تا ۴۰ سال دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ تشکیل دادند. تعداد ۳۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه شخصیت خودشیفته_۱۶ (NPI-16) آمز و همکاران (۲۰۰۶)، پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (AAI) سیمپسون (۱۹۹۰) و مقیاس همدلی اساسی (BES) آلبیرو و همکاران (۲۰۰۹) بود. از تحلیل معادلات ساختاری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. نتایج بیانگر برازش مطلوب مدل پژوهش بود. نتایج نشان داد که دلبستگی ایمن و همدلی به ترتیب با اندازه اثرهای ۰/۲۵ (P=۰/۰۰۷) و ۰/۲۰- (P=۰/۰۲) اثر مستقیم معناداری بر شخصیت خودشیفته دارند، ولی اثر مستقیم دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب با اندازه اثرهای استاندارد ۰/۲۰-، ۰/۲۹- و ۰/۰۰۲- بر همدلی معنادار نبود (P>۰/۰۵). همچنین دلستگی اجتنابی با اندازه اثر استاندارد شده ۰/۰۸ اثرغیرمستقیم معناداری بر علائم شخصیت خودشیفته با میانجی‌گری همدلی نشان داد (P=۰/۰۵). این نتایج نشان می‌دهد که همدلی با توجه به نقش دلبستگی اجتنابی می‌تواند تبیین کننده علائم اختلال شخصیت خودشیفته در دانشجویان باشد.

واژه‌های کلیدی: *دلبستگی، همدلی، شخصیت خودشیفته، دانشجویان.*

Abstract

The purpose of the present study was to investigate the mediating role of empathy in the relationship between attachment styles and narcissistic personality symptoms in Students at university. The statistical population consisted of 20-40-year-old students of Tabriz University in the academic year 2022-2023. 300 people were selected as a sample using the cluster sampling method. The research tools included Narcissistic Personality Questionnaire-16 (NPI-16) by Ames et al. (2006), Adult Attachment Inventory (AAI) by Simpson (1990), and Basic Empathy Scale (BES) by Albiero et al. (2009). Structural equation analysis was used to analyze the data. The results showed the optimal fit of the research model. The results showed that secure attachment and empathy have a significant direct effect on narcissistic personality respectively with standardized effect sizes of 0.25 (P=0.007) and -0.20 (P=0.02), but the direct effect of secure, avoidant, and ambivalent attachment was not significant on empathy with standard effect sizes of -0.20, -0.29 and -0.002 respectively (P>0.05). Also, avoidant attachment with a standardized effect size of 0.08 showed a significant indirect effect on narcissistic personality symptoms with the mediation of empathy (P=0.05). These results show that empathy, considering the role of avoidant attachment, can explain the symptoms of narcissistic personality disorder in Students at university.

Keywords: *attachment, empathy, narcissistic personality, Students.*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت :** شهریور ۱۴۰۲ | **پذیرش:** شهریور ۱۴۰۲ | **ویرایش نهایی:** دی ۱۴۰۲

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

مقدمه

اختلال‌های شخصیت در دانشجویان یکی از موضوعات اساسی مورد توجه پژوهشگران بوده و در این میان رگه‌هایی از اختلال شخصیت خودشیفته که در حداقل یک سوم از دانشجویان وجود دارد، از اهمیت دوچندانی برخوردار است (فیتریاوه و پرووکو[۱]، ۲۰۱۸). طبق ویراست پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM-۵)[۲]، اختلال شخصیت خودشیفته الگوی خودبزرگ‌بینی، نیاز به تحسین و عدم همدلی است. اختلال شخصیت خودشیفته به شدت با سایر اختلالات در سلامت روان همراه است و افراد مبتلا به اختلال شخصیت خودشیفته اغلب ممکن است در حفظ کار و روابط خود دچار اختلال شوند (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۱۳). از دیگر نشانه‌های اختلال شخصیت خودشیفته، استثمارگری، همدلی در معرض خطر و توهمات موفقیت نامحدود است (وینبرگ و رونینگستام[۳]، ۲۰۲۰). شخصیت خودشیفته می‌تواند با عدم واقعیت‌نگری و عدم انسجام هویت همراه گردد (یامدا[۴] و همکاران، ۲۰۲۲). علاوه بر این، نشان داده شده است که شخصیت خودشیفته در مقایسه با دیگر شخصیت‌ها، پیش‌بینی‌کننده قوی‌تری برای اتلاف وقت در شبکه‌های اجتماعی مجازی دانشجویان است که می‌تواند پیامدهایی همچون افت تحصیلی را به همراه داشته باشد (نوری[۵] و همکاران، ۲۰۱۹). در باب علت‌شناسی روان‌شناختی اختلال شخصیت خودشیفته بیان شده است که تجربیات رشدی مانند طرد شدن در کودکی ممکن است در بروز آن در بزرگسالی نقش داشته باشد (هکسلی و بیزومیک[۶]، ۲۰۱۷؛ یاکلی[۷]، ۲۰۱۸).

تجارب کودکی مانند طرد شدن و عدم تأیید شدن نیازها، آسیب اصلی را به سازه دلبستگی در سازمان روان‌شناختی افراد وارد می‌کند (گلدبرگ[۸]، ۲۰۱۴). دلبستگی یک سیستم انگیزش اساسی معرفی شده توسط بالبی[۹] است که رفتارهای نزدیکی طلبی، مجاورت و درخواست مراقبت شدن و مراقبت کردن را سازمان می‌دهد (میکولینسر و شاور[۱۰]، ۲۰۱۹). سیستم دلبستگی متأثر از تفاوت‌های فردی، در دسترسی به منبع دلبستگی و همچنین چگونگی پاسخگویی مراقب اصلی است. تعامل با مراقبین عمدتاً حساس/پاسخگو منجر به دلبستگی ایمن می‌شود. زمانی که منابع دلبستگی به طور قابل اعتماد حساس و پاسخگو نباشند، ممکن است دلبستگی ناایمن ایجاد شود که با نگرش‌های منفی به نزدیکی عاطفی و روانی به دیگران همراه می‌گردد. اجتناب یک بعد دلبستگی ناایمن است که میزان بی‌اعتمادی فرد به قصد دیگران و تلاش تدافعی برای حفظ استقلال رفتاری و عاطفی را منعکس می‌کند (غیرفعال‌سازی سیستم دلبستگی). بعد دیگر، اضطراب است که میزان نگرانی فرد از عدم حمایت دیگران را نشان می‌دهد (بیش فعال سازی سیستم دلبستگی) (چرنایک[۱۱] و همکاران، ۲۰۲۱). به نظر می‌رسد سبک دلبستگی، زیربنای ویژگی‌های شخصیتی در بزرگسالی است؛ از جمله ویژگی‌های ناسازگارانه اختلال شخصیت. برای مثال، کودکانی که به دیگران اعتماد ندارند یا بیش از حد به دیگران وابسته هستند، ممکن است در بزرگسالی نیز خود را منفی یا بی‌ارزش ببینند و یا دیگران را بی‌ارزش تلقی کنند (لوی[۱۲] و همکاران، ۲۰۱۵). این دیدگاه وجود دارد که دلبستگی با توجه به نقشی که در کیفیت روابط بین‌فردی و احساس خودارزشمندی درونی دارد، می‌تواند بر شخصیت و سلامتی اثرگذار باشد (ماکرو – کوودو[۱۳] و همکاران، ۲۰۱۹).

اگر چه به نظر می‌رسد سبک‌های دلبستگی به میزان قابل توجهی در اختلال‌های شخصیت نقش دارند، اما مسیرهای زیربنایی این ارتباط نامشخص است (لوی و همکاران، ۲۰۱۵). عدم همدلی با دیگران و متعاقباً نیاز به تحسین و تمجید شدن از نشانه‌های رایج در افراد با اختلال شخصیت خودشیفته است (شالکویک[۱۴] و همکاران، ۲۰۲۱). به طور کلی، همدلی توانایی درک و به اشتراک گذاشتن احساسات

1 Fitriyah & Purwoko
2 Fifth Edition of Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5)
3 Weinberg & Ronningstam
4 Yamada
5 Nuri
6 Huxley & Bizumic
7 Yakeley
8 Goldberg
9 Bowlby
10 Mikulincer & Shaver
11 Cherniak
12 Levy
13 Marrero-Quevedo
14 Schalkwijk

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

دیگران است (موداستسو[1] و همکاران، ۲۰۲۰). همدلی چند بعدی است و از جنبه‌های عاطفی، شناختی و رفتاری تشکیل شده است؛ بعد عاطفی شامل مفاهیم مراقبت و پذیرش صمیمانه و بدون قید و شرط است، بعد شناختی مربوط به حساسیت بین فردی و توانایی درک موقعیتی است که شخص مقابل در آن قرار دارد و در نهایت بعد رفتاری، بیانگر رفتارهایی مانند نوع دوستی و رابطه همراه با احترام است (شالکویک و همکاران، ۲۰۲۱). در افراد دچار اختلال شخصیت خودشیفته، بیشتر دو بعد عاطفی و شناختی مورد توجه قرار گرفته است. بدین صورت که این اختلال را با همدلی عاطفی ناقص (نقص در درک کردن دیگران) و همدلی شناختی ناکارآمد (پاسخگویی ناکارآمد به حالات عاطفی و ذهنی دیگران) مرتبط می‌دانند (باسکین – سومرس[2] و همکاران، ۲۰۱۴). در کنار ناتوانی در تنظیم هیجانی، ناتوانی در همدلی می‌تواند بر خودتنظیمی، جهت‌گیری و شایستگی در تعاملات اجتماعی و روابط صمیمانه بین فردی افراد خودشیفته اثر منفی بگذارد (رونینگستام[3]، ۲۰۱۶). در نمونه‌ای از دانش‌آموزان نشان داده شده که همدلی با خودشیفتگی رابطه دارد (امیری و جمالی، ۱۳۹۸). دلبستگی‌های ناایمن با همدلی رابطه منفی و دلبستگی ایمن با همدلی رابطه مثبت دارد و دلبستگی بخشی از اثر خود را بر متغیرهای روان‌شناختی دیگر مانند هویت، رفتارهای اجتماعی و مشکلات رفتاری و هیجانی، به واسطه همدلی اعمال می‌کند (حجتی و همکاران، ۱۴۰۰؛ شوپس[4] و همکاران، ۲۰۲۰). نتایج دیگر پژوهش‌ها نیز نشان داده‌اند که سبک دلبستگی ایمن با همدلی همبستگی مثبت و سبک دلبستگی ناایمن با همدلی همبستگی منفی دارد (خدابخش، ۱۳۹۱؛ اردنگی[5] و همکاران، ۲۰۲۰).

در مجموع و با توجه به آنچه که گفته شد، به نظر می‌رسد که اختلال شخصیت خودشیفته شیوع نسبتاً بالایی در دانشجویان دارد که باعث اختلال در زندگی روزمره و زندگی تحصیلی آنها شده است. بر همین اساس، شناسایی متغیرهای مرتبط و تبیین کننده آن یک مسئله اساسی به نظر می‌رسد. با توجه به اینکه در ادبیات پژوهشی صورت گرفته بر نقش تاریخچه رشدی افراد در بروز نشانه‌های اختلال شخصیت خودشیفته تأکید شده است، بر همین اساس متغیر دلبستگی می‌توانند متغیرهای زیربنایی و تبیین‌کننده باشند. با این وجود مسیرها و مکانیزم‌های اثرگذاری این متغیر بر اختلال شخصیت خودشیفته چندان روشن نیست. در همین راستا و در جهت رفع این خلاء پژوهشی، هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی همدلی در رابطه سبک‌های دلبستگی و علائم شخصیت خودشیفته در دانشجویان بود.

روش

پژوهش حاضر توصیفی – همبستگی به روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانشجویان ۲۰ تا ۴۰ سال دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. حجم نمونه لازم با توجه به پیشنهادات گارور و منتزر[6] (۱۹۹۹) و همچنین متوسط مقدار تبیین متغیر وابسته توسط جمع اثرات مستقیم (وولف[7] و همکاران، ۲۰۱۳) حداقل ۲۰۰ نفر است. با در نظر گرفتن این ملاک تعداد ۳۰۰ دانشجو به عنوان نمونه انتخاب شدند. نمونه‌گیری به صورت تصادفی خوشه‌ای بود. بدین صورت که ۸ دانشکده در ابتدا به صورت تصادفی از میان دانشکده‌های دانشگاه تبریز انتخاب شدند و سپس از هر دانشکده ۲ کلاس به تصادف انتخاب گردید و به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. لازم به ذکر است که قبل از پاسخگویی، توضیحاتی پیرامون هدف پژوهش و شرایط شرکت در پژوهش ارائه شد. فرآیند نمونه‌گیری تا رسیدن به تعداد نمونه لازم و معرفی شده برای انجام پژوهش ادامه یافت. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: رضایت آگاهانه از شرکت در پژوهش، عدم ابتلا به اختلال روان‌شناختی و جسمی حاد (طبق اظهار نظر شرکت‌کنندگان در پژوهش)، عدم مصرف داروهای روان‌پزشکی، عدم اعتیاد به مواد مخدر و مشروبات الکلی. همچنین عدم پاسخگویی به حداقل ۵ درصد از سوالات پرسشنامه‌ها ملاک خروج از پژوهش بود. برای تحلیل داده‌ها از تحلیل معادلات ساختاری جهت بررسی اثرات میانجی استفاده شد. لازم به ذکر است که از جمله ملاحظات اخلاقی مورد توجه شامل اختیاری بودن شرکت در پژوهش و محرمانه نگه داشتن اطلاعات شرکت‌کنندگان بود. همچنین پژوهش حاضر با شناسه اخلاق IR.TABRIZU.REC.1402.015 در دانشگاه تبریز مصوب گردید. تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل معادلات ساختاری و دو نرم افزار تحلیل آماری SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۴ صورت گرفت.

1 Moudatsou
2 Baskin-Sommers
3 Ronningstam
4 Schoeps
5 Ardenghi
6 Garver & Mentzer
7 Wolf

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

ابزار سنجش

پرسشنامه شخصیت خودشیفته – ۱۶ (NPI–16)[1]: این پرسشنامه توسط آمز[2] و همکاران (۲۰۰۶) ساخته شده است، دارای ۱۶ جفت عبارت بوده و هدف آن سنجش ویژگی های شخصیت خودشیفته است. طیف پاسخگویی آن بدین صورت است که متشکل از جفت گویه هایی است که پاسخ دهنده باید یکی از آنها را انتخاب نماید. برای هر سوال انتخاب شده از ردیف الف ۱ امتیاز و برای هر سوال انتخاب شده از ردیف ب ۰ امتیاز در نظر گرفته می‌شود. برای بدست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه، مجموع امتیازات همه سوالات با هم جمع می‌شوند. این امتیاز دامنه ای از ۰ تا ۱۶ را خواهد داشت. امتیاز بالاتر بیانگر خودشیفتگی بالاتر فرد خواهد بود و برعکس. به عنوان یک نقطه برش، امتیاز ۸ به بالا بیانگر شخصیت خودشیفته در فرد است. سازندگان شاخص روایی همگرایی این پرسشنامه را با ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی و گشودگی به تجربه برابر با ۰/۳۲ و ۰/۴۱ و مقدار پایایی پرسشنامه را به روش بازآزمون با فاصله ۵ هفته ۰/۸۵ گزارش داده‌اند. محمدزاده (۱۳۸۸) پرسشنامه شخصیت خودشیفته را در یک مطالعه زمینه یابی مقطعی، ۳۴۲ دانشجو در سال ۱۳۸۷ مورد آزمون قرار داد. ضریب همبستگی بین نمرات پرسشنامۀ شخصیت خودشیفته NPI-16 و مقیاس خودشیفتگی آزمون میلون برابر ۰/۷۷ بود (P<۰/۰۱). ضریب پایایی بازآزمایی با فاصله دو هفته و ضریب همبستگی در تعیین پایایی تنصیفی به ترتیب ۰/۸۴ و ۰/۷۴ محاسبه شد. مقدار پایایی آزمون به روش کودر ریچاردسون در پژوهش حاضر ۰/۸۹ بدست آمد.

پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (AAI)[3]: این پرسشنامه توسط سیمپسون (۱۹۹۰) ساخته شده است. این آزمون شامل ۱۵ جمله در مقیاس لیکرتی است که آزمودنی در پاسخ به هر سوال باید یکی از گزینه های طیف ۵ درجه‌ای (از کاملاً موافق = ۵ تا کاملاً مخالف = ۱) را انتخاب کند و سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا را ارزیابی می‌کند. سیمپسون به منظور بررسی روایی این پرسشنامه از مقیاس عشق رابین (۱۹۷۰؛ به نقل از سیمپسون، ۱۹۹۰) و مقیاس وابستگی برشید و فی (۱۹۹۷) استفاده کرد. همبستگی بین مقیاس عشق رابین با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرای اضطرابی به ترتیب ۰/۲۲، ۰/۲۲- و ۰/۱۲- بود (Π<۰/۰۵). همبستگی بین مقیاس وابستگی برشید و فی با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرای اضطرابی به ترتیب ۰/۲۶، ۰/۲۸ و ۰/۱۲- به دست آمد (Π<۰/۰۵). عطاری و همکاران (۱۳۸۵) برای بررسی روایی این آزمون از سه سوال محقق ساخته استفاده نمودند که همبستگی برای این سه سوال با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی به ترتیب ۰/۵۹، ۰/۵۴ و ۰/۲۴- به دست آمد (Π<۰/۰۵). همچنین این نویسندگان پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ و اجرای مجدد در فاصله‌های زمانی یک هفته تا دو سال حدودا ۰/۷۰ برآورد کردند. در پژوهش حاضر میزان آلفای کرونباخ دلبستگی ایمن ۰/۷۷، دلبستگی ناایمن اجتنابی ۰/۷۵ و دلبستگی ناایمن دوسوگرا ۰/۷۱ بدست آمد.

مقیاس همدلی اساسی (BES)[4]**:** مقیاس همدلی اساسی یک ابزار نگرش سنج است که توسط آلبیرو[5] و همکاران (۲۰۰۹) بر اساس پرسشنامه همدلی جولیف و فارینگتون[6] ساخته شد. این مقیاس براساس لیکرت ۵ درجه ای از کاملا مخالفم = ۱ تا کاملا موافقم =۵ نمره گذاری می گردد. این مقیاس دو خرده مقیاس عاطفی و شناختی را برای همدلی بررسی می‌کند. سازندگان مقدار آلفای کرونباخ نمره کل و خرده‌مقیاس‌ها را بین ۰/۷۱ تا ۰/۸۷ گزارش داده‌اند. سازندگان برای آزمون روایی سازه مقیاس، یک تحلیل همبستگی جزئی تنظیم شده برای اثرات مطلوبیت اجتماعی برای پسران و دختران، با بررسی رابطه بین نمره‌های کل و خرده مقیاس استفاده کردند. این مقایسه یک ارتباط نسبتاً قوی را به همراه داشت، اگرچه خرده مقیاس‌های مربوطه که همدلی عاطفی را اندازه‌گیری می‌کنند ارتباط قوی‌تری (۰/۵۵ برای پسران، ۰/۵۳ برای دختران) نسبت به خرده مقیاس‌های همدلی شناختی نشان دادند (۰/۳۰ برای پسران، ۰/۲۴ رای دختران). همچنین مقادیر همبستگی نمره کل و خرده مقیاس‌های همدلی اساسی با مقیاس رفتار اجتماعی (PBS)[7] بین ۰/۳۹ تا ۰/۶۱ با سطح معناداری ۰/۰۰۱ بود. در ایران جعفری و همکاران (۱۳۹۶) این مقیاس را بررسی و گویه‌های ۴ و ۱۵ را از فرم ایرانی حذف کردند و سوال یک را از خرده مقیاس عاطفی به خرده مقیاس شناختی با توجه به تحلیل عامل اکتشافی انتقال دادند. در پژوهش این نویسندگان بررسی

1 Narcissistic Personality Inventory-16 (NPI-16)
2 Ames
3 Adult Attachment Inventory (AAI)
4 Basic Empathy Scale (BES)
5 Albiero
6 Jolliffe & Farrington
7 Prosocial Behavior Scale (PBS)

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

روایی سازهٔ عاملی نشان داد که دو خرده‌مقیاس همدلی اساسی ۳۷/۷ واریانس را به خود اختصاص می‌دهند و پایایی آزمون به روش آلفای کرونباخ بین ۰/۷۴ تا ۰/۸۰ و به روش بازآزمایی با فاصله دو هفته بین ۰/۷۲ تا ۰/۸۰ محاسبه شد. همچنین روایی همگرای مقیاس با خرده مقیاس ارتباط با همسالان پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی ماتسون ۰/۱۸ بدست آمد که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود. در پژوهش حاضر میزان آلفای کرونباخ همدلی عاطفی ۰/۷۳، همدلی شناختی ۰/۷۱ و نمره کل همدلی ۰/۷۴ بدست آمد.

یافته ها

از ۳۰۰ نفر شرکت‌کننده در پژوهش ۱۷۹ نفر (۵۹/۷۰ درصد) زن و ۱۲۱ نفر (۴۰/۳۰ درصد) مرد شغل بودند. همچنین ۱۵۹ (۵۳ درصد) نفر از نمونه مورد مطالعه دانشجوی کارشناسی، ۹۳ نفر (۳۱ درصد) کارشناسی ارشد، ۱۹ نفر (۶/۳۰ درصد) دکتری و ۲۹ نفر (۹/۷۰) کاردانی بودند. در نهایت نتایج جدول ۴-۱ نشان می‌دهد که ۱۷۴ نفر (۵۸ درصد) مجرد و ۱۲۶ نفر (۴۲ درصد) متاهل بودند. در نهایت میانگین و انحراف معیار سن شرکت کنندگان در پژوهش به ترتیب ۳۰/۷۷ و ۱۰/۷۰ بود. در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی به همراه ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون ارائه شده است.

جدول ۱. نتایج شاخص‌های توصیفی و آزمون همبستگی پیرسون جهت بررسی رابطه متغیرها

متغیر		۱	۲	۳	۴	۵	۶
دلبستگی	۱-ایمن	۱					
	۲-اجتنابی	-۰/۷۰**	۱				
	۳-دوسوگرا	-۰/۰۲	۰/۲۴**	۱			
همدلی	۴- عاطفی	۰/۱۳*	۰/۰۶	۰/۰۱	۱		
	۵- شناختی	۰/۰۸	-۰/۱۳*	-۰/۰۴	۰/۲۱**	۱	
۶- شخصیت خودشیفته		۰/۲۵**	-۰/۱۱	۰/۰۴	-۰/۱۴*	-۰/۱۲*	۱
میانگین		۱۴/۷۶	۱۳/۳۶	۱۳/۷۰	۳۷/۲۷	۳۱/۵۸	۶/۴۸
انحراف معیار		۳/۷۹	۳/۳۷	۲/۴۹	۵/۶۶	۴/۵۹	۴/۷۱
کجی		۰/۲۷	۰/۵۱	-۰/۲۷	-۰/۵۸	۰/۹۸	۰/۳۲
کشیدکی		-۰/۸۰	۰/۳۸	۰/۸۸	-۰/۱۱	۱/۶۰	-۱/۲۳

**P<۰/۰۱ و *P<۰/۰۵

نتایج بدست آمده از آزمون همبستگی پیرسون در جدول ۱ نشان داد که شخصیت خودشیفته با دلبستگی ایمن رابطه مثبت و معناداری (P<۰/۰۱) و با همدلی عاطفی و شناختی رابطه منفی و معناداری دارد (P<۰/۰۵). همچنین همدلی عاطفی با دلبستگی ایمن و همدلی شناختی با دلبستگی اجتنابی رابطه معناداری را نشان دادند (P<۰/۰۵). همچنین شخصیت خودشیفته و همدلی عاطفی با دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا و همچنین همدلی شناختی با دبستگی ایمن و دوسوگرا رابطه معناداری را نشان ندادند (P>۰/۰۵).

با توجه به اینکه شاخص کجی و کشیدگی بدست آمده برای متغیرهای پژوهش در جدول ۱ همگی در محدوده ۲+ تا ۲- قرار دارند، بنابراین شکل توزیع متغیرها در شرایط تقریبا نرمالی قرار دارند. علاوه بر مقادیر گزارش شده در جدول ۱، مقادیر آماره تحمل برای متغیرها بیشتر از ۰/۴۰ و همچنین مقادیر آماره VIF کم‌تر از ۱۰ بود، بنابراین هم خطی میان متغیرهای پیش بین پژوهش نگران کننده نبود. همچنین مقدار بدست آمده برای آزمون دوربین واتسون برابر با ۱/۸۳ بود و بین مقدار مناسب ۱/۵ الی ۲/۵ قرار داشتت، بنابراین می‌توان گفت که فرض استقلال مقادیر خطا نیز از یکدیگر رعایت شده است. در شکل ۱ مدل برازش شده پژوهش ارائه شده است.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

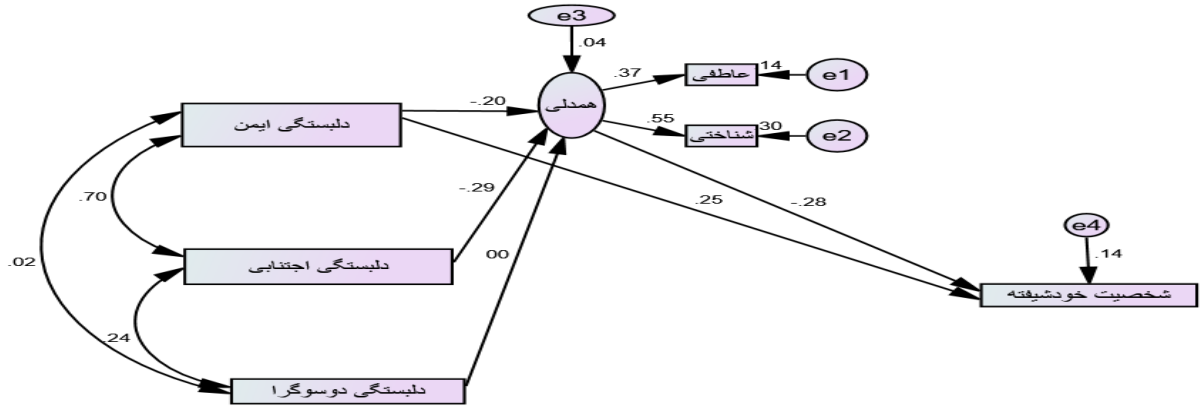

شکل ۱. نگاره مدل برازش شده پژوهش در حالت استاندارد

در شکل ۱ مدل ساختاری پژوهش به صورت بررسی نقش میانجی همدلی در رابطه میان سبک‌های دلبستگی و علائم شخصیت خودشیفته در محیط نرم‌افزار AMOS به همراه ضرایب مسیر آن رائه شده است. در این مدل، دو مولفه متغیر همدلی (همدلی شناختی و همدلی عاطفی) نقش متغیر میانجی، سه سبک دلبستگی نقش متغیر برون‌زا (مستقل) و متغیر علائم شخصیت خودشینه نیز نقش متغیر درون‌زا (وابسته) را دارد لازم به ذکر است که اثرات مستقیم دلبستگی دوسوگرا و اجتنابی بر شخصیت خودشیفته به دلیل عدم معناداری جهت بهبود شاخص‌های برازندگی از مدل کنار گذاشته شده‌اند. در جدول ۲ معناداری ضریب مسیرهای مستقیم مدل ارائه شده پژوهش بررسی شده است.

جدول ۲. نتایج اثرات مستقیم مدل پژوهش

مسیر	اندازه اثر غیر استاندارد	اندازه اثر استاندارد	حد پایین	حد بالا	مقدار تی	P
اثر مستقیم دلبستگی ایمن بر شخصیت خودشیفته	۰/۳۱	۰/۲۵	-۰/۱۲	۰/۳۸	۳/۹۰	۰/۰۰۷
اثر مستقیم دلبستگی ایمن بر همدلی	-۰/۱۱	-۰/۲۰	-۰/۴۶	۰/۱۷	-۰/۸۴	۰/۵۱
اثر مستقیم دلبستگی اجتنابی بر همدلی	-/۱۸	-۰/۲۹	-۰/۵۲	-۰/۰۰۲	-۱/۵۵	۰/۱۰
اثر مستقیم دلبستگی دوسوگرا بر همدلی	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	-۰/۱۷	۰/۱۳	۰/۰۴	۰/۹۳
اثر مستقیم همدلی بر شخصیت خودشیفته	-۰/۶۲	-۰/۲۸	-۰/۵۱	-۰/۰۶	-۲/۲۶	۰/۰۲

نتایج بدست آمده از جدول ۲ نشان داد که دلبستگی ایمن و همدلی به ترتیب با اندازه اثرهای ۰/۲۵ (P=۰/۰۰۷) و ۰/۲۰- (P=۰/۰۲) اثر مستقیم معناداری بر شخصیت خودشیفته دارند، ولی اثر مستقیم دلبستگی، ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب با اندازه اثرهای استاندارد ۰/۲۰-، ۰/۲۹- و ۰/۰۰۲- بر همدلی معنادار نبود (P>۰/۰۵).

جدول ۳. نتایج آزمون بوت استراپ جهت بررسی نقش میانجی همدلی در رابطه سبک‌های دلبستگی و شخصیت خودشیفته دانشجویان

مسیر		اندازه اثر غیر استاندارد	اندازه اثر استاندارد	حد پایین	حد بالا	P
دلبستگی	ایمن_همدلی _ شخصیت خودشیفته	۰/۰۷	۰/۰۶	-۰/۰۶	۰/۱۶	۰/۴۳
	اجتنابی_ همدلی _ شخصیت خودشیفته	۰/۱۱	۰/۰۸	۰/۰۰۹	۰/۲۳	۰/۰۵
	دوسوگرا_ همدلی _ شخصیت خودشیفته	-۰/۰۰۲	-۰/۰۰۱	-۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۹۷

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

نتایج بدست آمده از آزمون بوت استراپ در جدول ۳ نشان داد که دلبستگی ایمن ودوسوگرا با اندازه اثر استاندارده شده ۰/۰۶ (P=۰/۴۳) و ۰/۰۰۱- (P=۰/۹۷) اثر غیر مستقیم معناداری بر شخصیت خودشیفته ندارند، اما دلستگی اجتنابی با اندازه اثر استانداره شده ۰/۰۸ اثرغیرمستقیم معناداری را نشان داد (P=۰/۰۵). در جدول ۴ شاخص‌های برازش مدل اصلاح شده پژوهش ارائه شده است.

جدول ۴. شاخص های برازش مدل پژوهش

شاخص	χ^2/df	RMSEA	NFI	IFI	CFI	GFI	AGFI
ملاک برازش	≤۳	≤۰/۱۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰
آمارۀ پژوهش حاضر	۱/۹۵	۰/۰۶	۰/۹۷	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۹۹	۰/۹۶

برای برازندگی مدل هر مقدار شاخص برازندگی تقسیم x^2 بر درجه آزادی کوچکتر از ۳ باشد، برازندگی مدل بهتر است. مقدار بدست آمده در پژوهش حاضر ۱/۹۵ بود که حاکی از برازش تقریبی مدل بود. همچنین به طور کلی هرچه مقدار IFI، CFI، GFI و AGFI به یک نزدیکر باشد و برابر و یا بالاتر از ۰/۹۰ باشد، حاکی از برازش مطلوب مدل دارد. با توجه به اینکه مقادیر بدست آمده برای چهار شاخص ذکر شده به در پژوهش حاضر بالاتر از۰/۹۰ بوده، بنابراین بر اساس این شاخص‌ها مدل پژوهش برازش مطلوبی دارد. برای شاخص RAMSEA نیز مقدار ۰/۰۶ و کمتر از آن بیانگر برازش بسیار مطلوب است که برای مدل پژوهش حاضر برابر با ۰/۰۶ بود. به طور کلی نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که مقدار بدست آمده برای شاخص‌های برازش در سطح بسیار مطلوبی قرار دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی همدلی در رابطه سبک‌های دلبستگی و علائم شخصیت خودشیفته در دانشجویان بود. نتایج بدست آمده نشان داد که همدلی اثر مستقیم معناداری بر علائم شخصیت خودشیفته دارد. این یافته همسو با نتایج بدست آمده از پژوهش‌های شالکویک و همکاران (۲۰۲۱)، باسکین_سومرس و همکاران (۲۰۱۴)، رونینگستام (۲۰۱۶)، رونینگستام (۲۰۲۰)، ادی[1] (۲۰۲۳) و امیری و جمالی (۱۳۹۸) همسو بود. در تبیین یافته بدست آمده می‌توان گفت که همدلی در اختلال شخصیت خودشیفته بیانگر ناتوانی در تشخیص و تجربه احساس دیگران است. جنبه اختلال در توانایی تشخیص یا شناسایی احساسات و نیازهای دیگران با مدل سلسله مراتبی خودشیفتگی بیمارگونه پینکوس و لوکوویتسکی[2] (۲۰۱۰) مطابقت دارد. در این مدل، اختلال در عملکرد بین فردی یکی از سه ویژگی اساسی خودشیفتگی است. خودشیفتگی با اختلال در توانایی شناسایی احساسات و نیازهای دیگران و مسدود کردن روابط متقابل همراه است (وینبرگ و رونینگستام، ۲۰۲۲). بر همین اساس می‌توان این استدلال را مطرح کرد که ناتوانی در همدلی احتمالا با کاهش ادراک صحیح از عواطف و احساس‌های دیگران احتمالا تمایل به بزرگ‌منشی و رفتارهای برهم‌زننده ارتباط بین‌فردی را در شخصیت خودشیفته افزایش می‌دهد. افراد با علائم شخصیت خودشیفته انتظار ندارند از به اشتراک گذاشتن عواطف منتفع شود و به طور ذاتی انگیزه‌ای برای نزدیک شدن ندارد. از آنجایی که این افراد مایل نیستند توجه خود را بر دیگری متمرکز کنند، آنها نمی‌خواهند به آنچه می‌توان از طریق همدلی تجربه کرد رغبت نشان دهند (شالکویجک و همکاران، ۲۰۲۱). بر همین اساس ناتوانی در همدلی احتمالا یک عامل خطر برای نادیده گرفتن عواطف و موقعیت دیگران است که می‌تواند خود بزرگ‌منشی را خودشیفتگی افزایش دهد. افرادی که مبتلا به اختلال شخصیت خودشیفته تشخیص داده شده‌اند، در مقایسه با افراد بدون این اختلال پریشانی بالایی را تجربه می‌کنند و درد بیشتری را برای دیگران ایجاد می‌کنند (وینبرگ و رونینگستام، ۲۰۲۲). بنابراین می‌توان این احتمال را داد که عدم احترام به دیگران و ایجاد دردهای عاطفی در روابط برای دیگران تا حدودی ناشی از ناتوانی در همدلی افراد خودشیفته باشد.

نتایج بدست آمده همچنین نشان داد که سبک دلبستگی اثر مستقیم مثبت و معناداری بر علائم اختلال شخصیت خودشیفته دارد ولی سبک‌های اجتنابی و دوسوگرا اثر معناداری ندارند. ای یافته با نتایج بدست آمده از پژوهش امیری و جمالی (۱۳۹۸)، حجتی و همکاران (۱۴۰۰) شوپس و همکاران (۲۰۲۰) ناهمسو بود. در تبیین یافته بدست آمده باید توجه کرد افرادی که سبک دلبستگی عمدتاً ایمن را

1 Eddy
2 Pincus & Lukowitsky

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

نشان می دهند تمایل دارند خود را شایسته عشق و پذیرفته شده بدانند که قادر به برآوردن نیازهای خود در روابط هستند (برتولومو و هوروویز[1]، ۲۰۱۹). بنابراین می‌توان این احتمال را داد که در جمعیت‌های غیربالینی این تمایل به شایستگی و پذیرفته شدن تا حدودی با رگه‌ها و برخی از علائم شخصیت خودشیفته همراه گردد. البته افراد مبتلا به خودشیفتگی تمایل به بی‌اعتمادی نسبت به دیگران دارند (جئوک[2] و همکاران، ۲۰۲۲). بر همین اساس این احتمال وجود دارد که ادراک شایستگی در دلبستگی ایمن به صورت مستقل خودشیفتگی را پیش‌بینی کند و همزمان فرد نسبت به دیگران بی‌اعتماد باشد. خودشیفتگی آسیب‌پذیر با مشغولیت به روابط به دلیل ترس از طرد شدن مرتبط است (فوساتی[3] و همکاران، ۲۰۱۵). با توجه به اینکه در نمونه مورد مطالعه نمی‌توان با قطعیت گفت که همه دارای خودشیفتگی آسیب‌پذیر بودند، احتمالا دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا نتوانسته پیش‌بینی کننده شخصیت خودشیفته در دانشجویان باشد.

در نهایت نتایج بدست آمده نشان داد که از میان سبک‌های دلبستگی، دلستگی اجتنابی اثرغیرمستقیم معناداری بر علائم شخصیت خودشیفتگی به واسطه همدلی دارد. این یافته با نتایج بدست آمده از پژوهش‌های خدابخش (۱۳۹۱) اردنگی و همکاران (۲۰۲۰)، شالکویک و همکاران (۲۰۲۱)، رونینگستام (۲۰۲۰)، ادی (۲۰۲۳) و امیری و جمالی (۱۳۹۸) همسو بود. در تبیین یافته بدست آمده می‌توان گفت که در افراد با علائم اختلال شخصیت خودشیفته، اشتیاق دردناک برای برآوردن نیازهای خود بدون توجه به دیگران، ممکن است یک مؤلفه انگیزشی اجتناب از دلبستگی باشد (شالکویجک و همکاران، ۲۰۲۱). به عبارتی دیگر اختلالات خودشیفتگی با وضعیت دلبستگی اجتنابی همراه با عدم پذیرش و توجه به دیگران در روابط بین‌فردی است. این عدم توجه و پذیرش حتمالا به واسطه نادیده گرفتن عواطف و احساسات آنها به صورت عدم همدلی احتمالا نشان داده می‌شود. مدل‌های کاری درونی مبتنی بر دلبستگی اجتنابی شامل بی اعتمادی به دیگران است که افراد را از درک احساس و عواطف دیگران باز می دارد (پیس[4] و همکاران، ۲۰۲۰). بنابراین می‌توان این احتمال را داد که دلبستگی اجتنابی با انکار عواطف و احساس دیگران سطح همدلی را پایین می‌آورد. با پایین آمدن همدلی و درک دیگران احتمال اینکه افراد به نادیده گرفتن دیگران و تمرکز بر خود بزرگمنشی شوند، بیشتر می‌گردد. برخلاف دلبستگی ایمن که حمایت و راحتی بیشتری برای دیگران ارائه می‌کنند، دلبستگی اجتنابی فاقد ارائه حمایت و رفتارهای راحتی‌بخش در قبال دیگران است (ژو[5] و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین می‌توان این احتمال را داد که دلبستگی اجتنابی با کاهش رفتارهای حمایت‌گر و راحتی‌بخش در قالب عدم همدلی بر شدت علائم خودشیفتگی افزوده باشد.

در مجموع نتایج بدست آمده نشان داد که همدلی به همراه دلبستگی ایمن اثر مستقیم و معناداری بر علائم شخصیت خودشیفته در دانشجویان دارد بررسی اثرات میانجی نیز نشان داد که دلبستگی اجتنابی به واسطه همدلی بر علائم شخصیت خودشیفته اثر غیرمستقیم معناداری دارند. این نتایج نشان می‌دهد که دلبستگی اجتنابی اثر پویایی بر شخصیت خودشیفته دارد که شاید در ارزیابی‌ها اولیه چندان مشخص نباشد و به واسطه مکانیزم‌هایی نظیر همدلی شخصیت خودشیفته در دانشجویان اثر می‌گذارد. بنابراین نیاز است که متخصصان روان‌شناسی این حوزه به نقش دلبستگی اجتنابی با تاکید بر اهمیت همدلی در علائم اختلال شخصیت خودشیفته در دانشجویان توجه نمایند.

با توجه به اینکه نمونه‌گیری پژوهش حاضر به صورت دردسترس بود، بنابراین عدم استفاده از نمونه‌گیری تصادفی محدودیت عمده پژوهش حاضر بود که تعمیم‌پذیری نتایج را با محدودیت روبرو می‌کند. همچنین با توجه به اینکه نمونه مورد مطالعه شامل دانشجویان بود، بنابراین نتایج بدست آمده محدود به افراد باسواد است. بر همین پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابه در نمونه‌ای از جمعیت عمومی و همینطور افراد مبتلا به اختلال وحشت‌زدگی نیز صورت گیرد.

منابع

امیری، س. و جمالی، ی. (۱۳۹۸). بررسی نقش میانجی‌گری همدلی و تنظیم هیجانی در ارتباط بین سبک‌های دلبستگی با صفات تاریک شخصیت در نوجوانان. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*. ۲۵ (۳)، ۳۰۷-۲۹۲ 10.32598/ijpcp.25.3.292 .

1 Brtholomew & Horowitz
2 Jauk
3 Fossati
4 Pace
5 Xu

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

جعفری، م؛ نوروزی، ز. و فولادچنگ، م. (۱۳۹۶). بررسی ساختار عاملی، پایایی و روایی مقیاس همدلی اساسی: فرم فارسی. *مجله مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۱۴(۲۵)، ۲۳-۳۸. 10.22111/jeps.2017.3099

حجتی، ق؛ نقش، ز. و خدایاری فرد، م. (۱۴۰۰). رابطه بین سبک دلبستگی و هویت اخلاقی: نقش واسطه ای همدلی. *فصلنامه روان شناسی*، ۲۵(۲)، ۲۱۶-۲۳۵.20.1001.1.18808436.1400.25.2.3.5

خدابخش، م. (۱۳۹۱). رابطه سبک های دلبستگی با همدلی در دانشجویان پرستاری. *نشریه پرستاری ایران*، ۲۵ (۷۷)، ۴۹-۴۰. http://ijn.iums.ac.ir/article-1-1296-fa.html

عطاری، ی، عباسی سرچشمه، ا، و مهرابی زاده هنرمند، م. (۱۳۸۵). بررسی روابط ساده و چندگانه نگرش مذهبی، خوشبینی و سبکهای دلبستگی با رضایت زناشویی در دانشجویان مرد متاهل دانشگاه شهید چمران اهواز. *مجله علوم تربیتی و روانشناسی*، ۱۳(۱ (ویژه روانشناسی))، ۹۳-۱۱۰. https://doi.org/10.1521/pedi.2020.34.supp.122

Albiero, P., Matricardi, G., Speltri, D., & Toso, D. (2009). The assessment of empathy in adolescence: A contribution to the Italian validation of the "Basic Empathy Scale". *Journal of adolescence*, *32*(2), 393-408. https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2008.01.001

Ames, D. R., Rose, P., & Anderson, C. P. (2006). The NPI-16 as a short measure of narcissism. *Journal of research in personality*, *40*(4), 440-450. https://doi.org/10.1016/j.jrp.2005.03.002

Ardenghi, S., Rampoldi, G., Bani, M., & Strepparava, M. G. (2020). Attachment styles as predictors of self-reported empathy in medical students during pre-clinical years. *Patient Education and Counseling*, *103*(5), 965-970. https://doi.org/10.1016/j.pec.2019.11.004

Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (2019). Attachment styles among young adults: a test of a four-category model. *Journal of personality and social psychology*, *61*(2), 226. https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.2.226

Baskin-Sommers, A., Krusemark, E., & Ronningstam, E. (2014). Empathy in narcissistic personality disorder: From clinical and empirical perspectives. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, *5*(3), 323–333. https://doi.org/10.1037/per0000061

Cherniak, A. D., Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Granqvist, P. (2021). Attachment theory and religion. *Current Opinion in Psychology*, *40*, 126-130. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2020.08.020

Eddy, C. M. (2023). Self-serving social strategies: A systematic review of social cognition in narcissism. *Current Psychology*, *42*(6), 4362-4380. https://doi.org/10.1007/s12144-021-01661-3.

Fitriyah, F., & Purwoko, B. (2018, February). Youth narcissistic and aggression: A challenge for guidance and counseling service in University. In *1st International Conference on Education Innovation (ICEI 2017)* (pp. 109-111). Atlantis Press.

Fossati, A., Feeney, J., Pincus, A., Borroni, S., & Maffei, C. (2015). The structure of pathological narcissism and its relationships with adult attachment styles: A study of Italian nonclinical and clinical adult participants. *Psychoanalytic Psychology*, *32*(3), 403–431. https://doi.org/10.1037/a0037175

Garver, M. S., & Mentzer, J. T. (1999). Logistics research methods: employing structural equation modeling to test for construct validity. *Journal of business logistics*, *20*(1), 33. https://doi.org/10.1002/j.2158-1592.2008.tb00094.x

Goldberg, S. (2014). *Attachment and development*. Routledge.

Huxley, E., & Bizumic, B. (2017). Parental invalidation and the development of narcissism. *The Journal of Psychology*, *151*(2), 130-147. https://doi.org/10.1080/00223980.2016.1248807

Jauk, E., Ulbrich, L., Jorschick, P., Höfler, M., Kaufman, S. B., & Kanske, P. (2022). The nonlinear association between grandiose and vulnerable narcissism: An individual data meta-analysis. *Journal of Personality*, *90*(5), 703-726. https://doi.org/10.1111/jopy.12692

Levy, K. N., Johnson, B. N., Clouthier, T. L., Scala, J. W., & Temes, C. M. (2015). An attachment theoretical framework for personality disorders. *Canadian Psychology / Psychologie canadienne*, *56*(2), 197–207. https://doi.org/10.1037/cap0000025

Marrero-Quevedo, R. J., Blanco-Hernández, P. J., & Hernández-Cabrera, J. A. (2019). Adult attachment and psychological well-being: The mediating role of personality. *Journal of Adult Development*, *26*(1), 41-56. https://doi.org/10.1007/s10804-018-9297-x.

Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current Opinion in Psychology*, *25*, 6-10. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.02.006

Moudatsou, M., Stavropoulou, A., Philalithis, A., & Koukouli, S. (2020). The Role of Empathy in Health and Social Care Professionals. *Healthcare*, *8*(1), 26. MDPI AG. Retrieved from http://dx.doi.org/10.3390/healthcare8010026.

Nuri, C., Okray, Z., & Simsek, A. H. (2019). The relationship between social sharing sites users' personality beliefs and purposes of using social sharing sites of university student's. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, *14*(2), 313-321.10.18844/cjes.v14i2.4132

Pace, C. S., Muzi, S., & Steele, H. (2020). Adolescents' attachment: Content and discriminant validity of the friends and family interview. *Journal of Child and Family Studies*, *29*, 1173-1186. https://doi.org/10.1007/s10826-019-01654-8.

Pincus, A. L., & Lukowitsky, M. R. (2010). Pathological narcissism and narcissistic personality disorder. *Annual review of clinical psychology*, *6*, 421-446. https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.121208.131215

Ronningstam, E. (2016). Pathological narcissism and narcissistic personality disorder: Recent research and clinical implications. *Current Behavioral Neuroscience Reports*, *3*(1), 34-42. https://doi.org/10.1007/s40473-016-0060-y.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

Ronningstam, E. (2020). Internal processing in patients with pathological narcissism or narcissistic personality disorder: Implications for alliance building and therapeutic strategies. *Journal of Personality Disorders*, *34*(Supplement), 80-103. https://doi.org/10.1521/pedi.2020.34.supp.80

Schalkwijk, F., Luyten, P., Ingenhoven, T., & Dekker, J. (2021). Narcissistic personality disorder: Are psychodynamic theories and the alternative DSM-5 model for personality disorders finally going to meet?. *Frontiers in psychology*, *12*, 676733. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.676733

Schoeps, K., Mónaco, E., Cotolí, A., & Montoya-Castilla, I. (2020). The impact of peer attachment on prosocial behavior, emotional difficulties and conduct problems in adolescence: The mediating role of empathy. *PloS one*, *15*(1), e0227627. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0227627

Weinberg, I., & Ronningstam, E. (2020). Dos and don'ts in treatments of patients with narcissistic personality disorder. *Journal of personality disorders*, *34*(Supplement), 122-142. https://doi.org/10.1521/pedi.2020.34.supp.122

Weinberg, I., & Ronningstam, E. (2022). Narcissistic personality disorder: Progress in understanding and treatment. *Focus*, *20*(4), 368-377. https://doi.org/10.1176/appi.focus.20220052

Xu, X., Liu, Z., Gong, S., & Wu, Y. (2022). The Relationship between Empathy and Attachment in Children and Adolescents: Three-Level Meta-Analyses. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *19*(3), 1391. https://doi.org/10.3390/ijerph19031391.

Yakeley, J. (2018). Current understanding of narcissism and narcissistic personality disorder. *BJPsych Advances*, *24*(5), 305-315. doi:10.1192/bja.2018.20.

Yamada, F., Kataoka, Y., & Kitamura, T. (2022). Development and Validation of a Short Version of the Primary Scales of the Inventory of Personality Organization: A Study among Japanese University Students. *Psychology*, *13*(6), 872-890. 10.4236/psych.2022.136059

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]